

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félemelet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Ujabb győzelem a termelés frontján

A minisztertanács nagy jelentőségű határozatot hozott az iparban és bányászataiban foglalkoztatott munkások alappérének felemeléséről és a normák rendezéséről.

A magyar dolgozó nép élesapata, a Magyar Dolgozók Pártja közel két hónappal ezelőtt rámutatott a kérdés rendezésének nagy horderejére. A dolgozók azóta egyre nagyobb tömegekben ismerik föl az igazságot, hogy az utolsó normamegállapítás óta termelésünk jelentősen megnőtt, új gépek és új szerzők szolgálnak a jobb, gyorsabb munkát nem utolsósorban a munkaszervezés területén is óriási haladás történt. Mindez azt jelenti, hogy a munkafeltételek előnyösen megváltoztak, ami maga után vonta a termelés növekedését is. Nyilvánvaló, hogy a normák sem maradhatnak meg a maguk lazaságában. Ezt az igazságot a dolgozók tömegei hangzójuként az elmúlt hónapokban. A legjobb magyar dolgozók, a sztahanovisták, él munkások, újlítók a maguk példájával mutatják meg, hogy a normák túlhaladottak és helyesen látták, hogy a megállított norma egyenesen hátrahozhatja a termelés további emelkedésének, a munkások szakmai képzésének.

Ötéves tapasztalatból tudja népünk, hogy a kommunizmus kezdeményezése mindenkor és mindenben a dolgozók érdekeit szolgálja. Tudja ezt most is, az alappérémeles és normarendezés kérdésében. A minisztertanács határozata általánosságban megállapítja, hogy az ez év áprilisában elért eredmények szolgálnak az új norma megállapításának alapjául. Minthogy a határozatnak nem célja a bérek csökkentése, kormányzatunk igen helyesen a normarendezést összeköti a termelés emelésével. Az általános alappérémeles legfontosabb célja, hogy a normarendezésből kifolyólag a dolgozókat meg nem érdemelt keresések kiküszöbölésére érje.

Az alappérémeles és normarendezés folytán egyfelől az egyes szakmák munkabérsorrendjében áll be egészséges változás, másfelől pedig az egyes szakmákban belül az alappérémeles nagyobb lesz a magasabb bércategóriákban, mint az alacsonyabbakban.

A szakmák munkabérsorrendje hatalmas lépés a felé a nagy cél felé, hogy minden dolgozó munkáját mennyiségének és minőségének megfelelően díjazzuk, a nagy szakképzettséget követelő munka magasabb díjazása pedig azt jelenti, hogy a dolgozók további ösztönzést nyernek szakmai képzettségük további fokozására.

A minisztertanács határozata újabb nagy győzelem a termelés frontján, újabb csapás az imperialisták hazai ügyeikre, akik a termelés csökkentésével, a nor-

Sztálin válasza megmutatja az egyetlen helyes utat a koreai kérdés békés rendezésére

Moszkva: A külföldi sajtó tovább kommentálja Sztálin generalisszimusz választát Nehru indiai miniszterelnök hozzá intézett felhívására.

SANGHAI: A Dagumbas c. lap vezércikkében ezt írja: Sztálin generalisszimusz Nehru felhívására adott válaszában világosan megmutatja, mihez rejlik a koreai kérdés lényege. Az amerikai imperializmus agresszív háborút robbantott ki Koreában és az Egyesült Nemzetek Szervezetének zászlaját használja fel cégerővel. Ha a Szovjetunió és a Kínai

Népköztársaság képviselői résztvetek volna a Biztonsági Tanács ülésén, akkor az nem hozott volna ilyen szegényteljes határozatot. Igen fontos Sztálin generalisszimusz az a javaslata, hogy celszerű lenne a koreai népi képviselőjének meghallgatása a koreai kérdés megvitatásánál. A koreai népet nem képviselheti az áruló Li-szin-Man megbízottja.

VARSO: A lengyel lapok továbbra is vezetőhelyen foglalkoznak Sztálin és Nehru üzenetváltásával. A Tribune Ludu cikke szerint a válasz újabb bizonyít-

téka a következetes sztálini békepolitikának, amely a nemzetközi egyezmények tiszteletben tartásán alapul és azt követeli, hogy minden nép maga dönthesse el sorsát. Az amerikai imperialisták azzal, hogy nem engedik be a 175 millió kínai népi képviselőt az ENSZ-be, lehetetlenné teszik, hogy a Szovjetunió és a népi demokráciák küldöttei részt vegyenek az ENSZ munkájában.

Az emberek — írja befejezőül a cikk — Sztálin generalisszimusz választát százmilliói támo-

gatják és támogatja az egész lengyel nép.

PRAGA: A prágai rádió több ízben közölte Sztálin generalisszimusz választát Nehru felhívására és a prágai lapok első oldalán nagybetűs címmel közlik az üzenetváltás teljes szövegét.

Az egész emberiség — írja a Svoboda Slove — mindig óriási figyelemmel várják Sztálin generalisszimusz szavait. Sztálin válasza újból megmutatta, hogy a Szovjetunió békepolitikája mindig hű marad elveikhez és céljaihoz.

A néphadsereg csapatai bevonultak Taezsonba

MacArthur főhadiszállása (Reuter): MacArthur koreai főhadiszállása közölte, hogy csütörtökön — egy nappal a hátrahozott harcok után — befejeződött az amerikai csapatok visszavonulása Taezsonból.

Tokió: Az AFP tudósítója beszámol arról, hogy az észak-koreai erők újból megkezdtek támadásokat Korea nyugati és központi részén. Nyugaton az észak-koreai egységek előretörték Irin, amely fontos vasúti csomópont Taezsontól délnyugatra, 60 km-re. Irinből kanyarodtak el azok a vasútvonalak, amelyek a koreai félsziget legnyugatibb részét három kilométerre Junszong, Mokkovi és Puygkal kötik össze. — Dél-Korea nyugati részének sík területe az északkoreaiak kezében van.

A középkoreai hegyvidéki és északkoreai újból megkezdtek az előnyomulást a két fő hegyi útszakaszban.

A londoni rádió jelenti: Fronttudósítók jelentése szerint az északkoreai csapatok a front több pontján egybehangolt támadásba lendültek.

Tokió: A Reuter jelenti: Azok az északkoreai páncélosok, amelyek elsőkkel vonultak be Taezsonba, napfénykezés előtt nagy pusztítást végeztek a taezsoni légvédelem maradványait, amerikai szállítmányokat szétverték.

A Reuter jelenti: Taezsonból nyugatra 13 km-re 20 észak-koreai harcokos támadásra indult. A taezsoni térségben beszivárgott guerrillák nyugat felé az amerikaiak hadmozdulatait.

csapatokkal, s magával a bábkar, koreai csapatok katonai értékő nagy vezetőjevel is, hanem még inkább a délkoreai haderő rendkívül mérhető legyőzülése, zétzilálódása miatt. A nyugati haditudósítók beismerik, hogy a dél-

koreai csapatok katonai értékő egyre jelentéktelenebb lesz és igen sok egység, amikor érintkezésbe kerül az északkoreaiakkal, nékül hagyja el állását, vagy átáll a felszabadítottához.

Az északkoreai seregek valamennyi fronton előnyomulnak

Föngjang: A koreai népi demokráciás köztársaság néphadseregének főparancsnok-sága szerda reggeli jelentésében közli:

A néphadsereg egységei valamennyi fronton komoly csapásokat mérve az ellenségre, folytatják előnyomulásukat. Július 17-én a néphadsereg egységei teljesen felszabadították Pujó (Fülo) városát. Folytatva előnyomulásukat, felszabadították Nonszan (Nonszan) várost. Dél- és Észak-Kensz tartományok sok körzetében a partizánosztagok a néphadsereg egységeinek támogatására fokozzák tevékenységüket.

A koreai népi demokráciás köztársaság néphadseregének főparancsnoksága szerda esti jelentése közli:

A néphadsereg csapatai valamennyi fronton folytatják előnyomulásukat. A néphadsereg légi erői csapásokat mértek az amerikai légi egységekre és szárazföldi csapatokra. Július 18-án a néphadsereg repülőgépei légi csapásokat mértek a délkoreai repülőgépeket lelőttek. Ugyanezen a napon 16.30 órakor a hadsereg légi erői bombázták több mint 100 amerikai gépkocsiból álló oszlopot, mely Taegu (Tekju) irányában haladt és mintegy 60 gépkocsit megsemmisítettek. Július 18-án a nép-

hadsereg és egy jelhárító üteg a Höngnan (Konsz) körzet ellen támadást megkezdő amerikai repülőgépek egyikét lelőtte. A repülőgép Höngnan kikötő közelében a tengerbe zuhant.

TRUMAN UJABB HADIHITELT KÉRT A KONGRESSZUSTÓL

Truman szerdán az amerikai kongresszustól újabb 10 milliárd dollár hadihitelt megszavazásáért kérte és különböző gazdasági korlátozásokra kért felhajtalmazást. Üzenetében beismerte, hogy a gyors győzelemre irányuló bizakodó jóslat nem indokolás és könnyű megoldás nem várható Koreában.

ANGOL MUNKÁSPÁRTI KÉPVISELŐK A KOREAI HARCOK BESZÜNETÉT KÖVETELIK

Huszonnégy angol munkáspárti képviselő határozati javaslatot készített, amelyben a koreai harcok beállítását sürgetik. A munkáspárti szerdai zárt ülésén Attlee miniszterelnök felvonta a kérdést a képviselőket, vonják vissza a javaslatot, mert „kényelmetlen helyzetbe juttatja a kormányt”.

Felszabadult Csonju, Kunje és Jonduk város

Az AFP és a Reuter jelenti: A koreai amerikai főhadiszállás szövegében közölte, hogy az észak-koreaiak elfoglalták a Taezsonból 65 km-re délnyugatra fekvő Csonju városát és a Csonjuól 25 km-re nyugatra fekvő Kunje városát. Amerikai pilóták jelentették, hogy a középső arcvonalszakaszon hatalmas északkoreai páncélos- és tűzvédelmi oszlop állt elő.

Tokió: Csütörtökön hajnalban az északkoreai csapatok a Sárga-tengerrel a Japán-tengerig terjedő arcvonal mentén számos helyen támadást indítottak — jelenti a Reuter. A 8. amerikai hadsereg főhadiszállásának szövegében közölte, hogy a Föngjangtól 60 mé-

földre északra fekvő Jonduk városát, ahol az amerikaiak egy géppisztolyos „javashadosztály” partraszállt, északkoreai csapatok elfoglalták és a partraszállókai szűk hídfőbe szorították őz. sze.

A koreai amerikai főhadiszállás közölte, hogy két újabb amerikai hadosztály érkezett Koreába. Ugyanakkor jelentették, hogy MacArthur tábornok „Li-szin-Man ajánlatát elfogadva”, átvette a délkoreai katonai haderők parancsnokságát is. Ennek a váltásnak persze sok jelentősége nincs, de nemcsak azért, mert MacArthur eddig is kétye-kedve szerinte rendelkezett a délkoreai

munkáslátásával, a dolgozók közötti rémhírtérjesztés fegyverével akarják károsan befolyásolni fejlődésünket. A mi épülő országunk megerősödését, a dolgozó nép jólétét s mindenképp az alappérémeles és normarendezés is.

Mint a SZOT elnökségének állásfoglalása megállapítja, a minisztertanács határozat és an-

nak jó végrehajtása új lendületet fog adni a munkaversenynek, az újítómozgalomnak, növelni fogja a versenyzők munkakövidé és jelentős mértékben járul hozzá a sztahanovista-mozgalom továbbfejlesztéséhez. Természetesen ezek a nagy célok újabb és újabb vereséget készítenek elő a dolgozók ellenségeinek. Ez ingerül az ellenségét egyre dühöttebb támadás-

ra. De a dolgozók felkészülnek rá, hogy az ellenséget, bármilyen fűlarchan is jelentkezzen, kíméletlenül leleplezzék és eltávolítsák a becsületes dolgozók sorai közül. A dolgozó magyar nép el van szánva, hogy a minisztertanács határozatát is minden erejével végre fogja hajtani.

A SZOT elnökségének állásfoglalásában megszólal a dolgozó

nép hangja. Az állásfoglalás összefoglalóul ezeket mondja:

— Tudatában vagyunk annak, hogy ezzel is biztosítjuk ötéves tervünk végrehajtását, népgazdaságunk továbbfejlesztését, a dolgozók életszínvonalának emelését, ezzel is hathatósan biztosítjuk a béke védelmét, a függetlenségükért harcoló koreai munkástestvéreink győzelmét.

Előre Sztálin zászlaja alatt a békéért!

Debrecen dolgozói lelkes békegyűlésen választottak az imperialisták koreai alias provokációjára

A csütörtöki békegyűlésre megmozdult a város. Dolgozó tömegek lepték el a debreceni utcákat. Zászlók piroslottak a meztelen, ütemes kiáltások követelték a békét, mely ma már az egész világ dolgozó százmillióinak jelszava lett.

Békét akarunk és megvédjük a békét! Ezt mondja dolgozó tizedrek felvonulása, ezt dohogják ütemesen a gyárakban a gépek, mely a versenyben dolgozó munkásoknak nyomán a termelés egyre szebb és szebb teljesítményeit éri el.

Ezzel válaszolnak az imperialisták koreai alias provokációjára is. A debreceni gyárakban és üzemekben a béke gondolatát

tettekre változtatták. Jól tudják, hogy a békét erősíti minden százalékos többlet, a termelésnél minden előbb elcsépelet gabona, minden jobban és hamarabb legyártott csavar vagy gépalkatrész.

A tegnapi hatalmas békedemonstráció megmutatta a debreceni dolgozók harcos békevágyát, hogy készek a béke megvédésére. Ezért lendül magasabbra a termelés a gyárakban, ezért nő a verseny kint a mezőgazdasági dolgozók soraiban.

Harsogó indulók hangjai vezették be a békegyűlést, melyet Szilágyi Róza nyitott meg, felkérve a békegyűlés szónokait beszéde megtartására.

szik az imperialistáknak és ezért — mert félnek közelgő végnapjaiktól — folytatják pusztító háborús politikájukat. De Koreában keserves családok érte őket, éppen úgy, mint Kínában. Nem számoltak Trumanék az egész világon mindenütt a dolgozó népet vezető Kommunista Pártok erejével.

— Az imperialista hadjáratoknak egyik súlypontja mi vagyunk — folytatta Bazsó László. — Különös gonddal és figyelemmel akarnak fasziták „felszabadítani”. De hozzánk küldött ügynökeiket éppúgy leleplezzük, mint beavatkozási kísérletüket és támadó terveiket.

— Pártunk az ellenséggel szemben éberen őrökdi, azonban dolgozaink sok helyen — üzemeinkben belül az ellenség uszállyába kerülnek. Így történt, hogy bér- és normacsálások sorozata fordult elő üzemeinkben belülről, mely fejlődésünket assa alá.

— Pártunk május 31-i központi vezetőségének határozata rámutatott azokra a feladatokra, amik előttünk állnak.

Itt Bazsó László rámutatott arra, honnan eredtek az üzemekben a normalizációs, hogyan történtek a bér- és normacsálások és rámutatott arra is, hogy ez a jobboldali szociáldemokraták aknamunkája, akik az ellenséggel szövetkezve, ilyen módon akarták aláítani demokráciánkat erejét.

— A minisztertanács a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével rendezte ezt a problémát és megszűntek a visszásságok a bérezés területén. A normacsálásokkal és a normalizációkkal kíméletlenül bánunk el. A demokratikus igazságszolgáltatás eltávolítja őket mindazokról a területekről, ahol ártóhatnak népi demokráciánknak.

— Példának tekintjük a hős koreai népet — mondotta —, mely az amerikai bombázók tüzeiben is jockozza termelékenységét az üzemekben. Megjékezzük, a háborús gyűjtőkat, helyiállunk a mi frontszakaszunkon. Biztosíték erre a magyar dolgozó nép, a munkásosztály elcsapata a Magyar Dolgozók Pártja és biztosíték a mi szeretett társaink és vezérünk: Rákosi Mátyás.

— Előre Debrecen dolgozói Pártunk vezetésével Sztálin zászlaja alatt a békéért! — fejezte be beszédét Bazsó László, mely után percekig zúgott a közönség tapsvihara és a szümi nem akart lelkesedés közben hosszán életlen a békétábor nagy vezetőjét: Sztálint és a szocialista Szovjetuniót. A beszéd után hozzászólások következtek.

Fokozott és jobb munkával

Az első hozzászóló Pály Gyula, a vasgyári munkás volt. Hozzászólásában kifejtette, hogy a koreai nép szabadságharcát nemcsak fokozott és jobb munkával segítik a vagongyárban, hanem pénzt is gyűjtene a koreai nép megsegítésére.

Korea ügye a mi ügyünk is

Péter János püspök a következő hozzászóló mondotta: — Korea valóban a koreaiaké. A koreaiak ügye pedig a mi ügyünk is. Nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon minden becsületet jóakarátú ember szeretettel és együttérzéssel tekint a hősiessé küzdő koreai népre. Meg van győződve minden tisztánlátású ember, hogy a koreai nép, amikor küzd az imperializmus ellen, ugyanakkor minden bekeszerető nép szá-

csak fokozott és jobb munkával segítik a vagongyárban, hanem pénzt is gyűjtene a koreai nép megsegítésére.

badságáért is küzd. Különösen a népi demokráciák népei tekintenek különös szeretettel a koreai dolgozók felé, akiket a közös ügy, a szocializmus építésének nagy munkája kovácsol össze és akik közt a testvériség nem jelző, hanem élő valóság.

— Nekünk magyaroknak különösen okunk van arra, hogy a koreai népre valóban együttérzéssel gondoljunk és együttérzésünket tettekkkel is kifejezésre juttassuk. Megtanultuk a

Megkezdte ülésvezetését a Német Szocialista Egységpárt kongresszusa

Berlin: Szerdán július hó 19-én Berlinbe érkezett a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának küldöttsége, hogy részt vegyen a német szocialista egységpárt III. kongresszusán. — A szovjet küldöttség tagjai: M. A. Szuszlov, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának titkára és P. N. Poszppelov, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának tagja. A német szocialista egységpárt vezetőségének nevében Otto Grotewohl, Walter Ulbrich, Herman Matern és Fred Ölesner köszöntötte a küldöttséget megérkezőknek a schönfeldi repülőtéren.

A szovjet ellenőrző bizottság és a berlini szovjet diplomáciai misszió részéről üdvözlésükre megjelentek még Szmecgaszov, Szmjorov, Puskjn, Iljisev, Ivanov és mások.

A nemzetközi munkásmozgalom képviselői, akik a szocialista egységpárt III. kongresszusára érkeztek Berlinbe, Walter Ulbrich, Franz Dehjen és Fechner, a német szocialista egységpárt politikai bizottságának tagjai. Anton Ackermann, a politikai bizottság póttagja és Herbert Wranka, a szabad német szakszervezet szövetség elnöke köszöntötte.

A külföldi küldöttek között a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő képviselői vannak.

A magyar népköztársaságból: Révai József a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkárhelyettese, a magyar népköztársaság népművelési minisztere, Vas Zoltán, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége Politikai Bizottságának tagja.

A német szocialista egységpárt III. kongresszusát csütörtökön nyitotta meg Wilhelm Pieck a Sed elnöke, a berlini Werner Soe lenbáden csarokában.

Már Amerika sem hisz „Amerika hangja”-nak

Truman a napokban kérte a kongresszustól további 89 millió dollár megszavazását propagandacélokra. Főleg az „Amerika hangja” adásaihoz kifizetésére. Be kellett ismernie, hogy erre azért lenne szükség, mert külföldön nem hisznek az amerikai propagandának, ami Nyugat-Európában az Egyesült Államok sikerét veszélyezteti.

Arról azonban mélyen hallgat

Truman, hogy magában az USA-ban is növekszik a bizalmatlanság a hazai propaganda iránt, bár kormánykörök mindent megtesznek, hogy a nép elől elrejték az igazságot. Ennek érdekében állították le két évvel ezelőtt a rövidhullámú rádió-vevőkészülékek gyártását, nehogy az amerikaiak a külföldi, elsősorban a szovjet rádióadásokból tudják meg az igazságot.

Gromiko válasza Kelly angol nagykövetnek

Moszkva: Július 11-én G. N. Kelly, Nagybritannia moszkvai nagykövete értesítette A. A. Gromiko külügyminiszterhelyettest, hogy az angol kormány jelenleg nem tud meghatározott javaslatot tenni a koreai kérdés békés rendezésére. Ugyanakkor a nagykövet szükégesnek vélte, hogy az észak-koreai csapatokat vonják vissza a 38. szélességi kör mögé.

Július 17-én A. A. Gromiko külügyminiszterhelyettes kijelentette G. N. Kellynek, hogy a szovjet

kormány a koreai kérdés békés rendezése legjobb módjának a Biztonsági Tanács összehívását tartja a koreai népi kormány képviselőinek feltétlen részvételével és hogy a koreai kérdés eldöntésénél halgassák meg a koreai nép képviselőit.

Ma este 8 órákor balettel est a Szabadtéri Színpadon. Az Operaház balettszocietái Csinyád Doris, Lakatos Gabriella, Fülöp Viktor, Kálmán Elek, Bódy Bella közreműködésével nagyszabású balettel rendeznek

béke ügyét szeretni, naponta tanuljuk a békéért való küzdelmet, személyes élményeinkből tudjuk, mit jelent a háborús szenvedés és megtanultuk a népi demokrácia évei alatt a békés építést szeretni. Megszerettük a szocializmus építésének békés munkáját és annak gazdag eredményeit.

— Az egész országban folyik a gyűjtés, de tudjuk, hogy ez csak jelképe, nem mértéke annak a szeretetnek és együttérzésnek, amellyel a koreai népre tekintünk. Jelképe annak a készségnek, mellyel nemcsak a magunk békéjéért, hanem minden más nép békéjéért készek vagyunk harcolni és küzdeni.

Beszéde végén Péter püspök elmondotta, hogy a református egyház központi vezetősége felhívást intézett a koreai gyűjtés kapcsolataiban, de ezt megelőzően Debrecenben már megindították a gyűjtést.

A püspök felszólalása után Kellner Béla professor az egyetemi dolgozók nevében szólalt fel: Tolmácsolta az egyetemi dolgozók békeakarátát, kihangsúlyozva, hogy a néphez hű értelmiség szorosban a munkásosztály és a dolgozó parasztság mellé felzárkózza akarja kivenni részét a békéért való küzdelemből, ennek jegyében végzik az egyetemen minden munkájukat.

Elég volt a háborúból

Kutasi Gyuláné háromgyermekes anyja felszólalásában megbélyegzte az imperialista háborús kalandorokat.

— Elég volt a háborúból! — mondotta. — Mi gyermekeink békés jövőjét építjük. Azt akarjuk, hogy a mi fiaink soha ne ismerjék meg a háborút.

A következő hozzászóló Bocskai Lajosné volt, majd Bazsó László válaszolt a hozzászólásokra.

Szilágyi Róza indítványára a békegyűlés határozatot fogadott el, mely szerint üdvözlő táviratot küldenek Korea budapesti követségére és ebben Debrecen

dolgozói szeretetéről és támogatásáról biztosítják a koreai népet.

A gyűlésen két táviratot is felolvastak. A hortobágyi állami gazdaság és Nyirnátonfalva dolgozó parasztsága üdvözölte a békegyűlést. „A ti hangotok a mi akarataink kifejezője is — mondja többek között az egyik távirat. — Amit ti határoztok, azt elhárítjuk mi is. Előre a gyűlésemig az imperialista háborús uszítók ellen!”

A lelkes hangulatú békegyűlés végzetével a tömeg az Internacionálét énekelte el.

Minden erőt a cséplésre, tarlóhántásra és terménybegyűjtésre

A jó munka nem maradt eredménytelen. Tegnap már a behordási munkák teljes elvégzéséről számoltunk be. A dolgozó parasztság elvégezte a nyári szezonmunkáinak másik fontos feladatát is.

Azokban ebben a munkában nem voltak egyedül. Segítségükre siettek a géppalómás dolgozó traktoristák akik a behordási munkában segítettek a termelőcsoportokat és versenymunkájuk nagymértékben megkönnyítette a dolgozó parasztság behordási teljesítését.

A tetőleni géppalómás

párosversenyben végezte munkáját a beregtyőújfalu géppalómással. A verseny a debreceni géppalómás felhívása után indult meg mely a minisztertanács növénytermesztési kapcsolatos rendelete után látott napvilágot. Nem maradt hatástalan a versenykiírás. A géppalómások között egyre szebben bontakozott ki a verseny. De beszéljenek maguk a tények a szociális munkaversenyben elért eredmények. Hencsán a géppalómás a Győzelem-brigád, a Pejőfi-brigád, valamint a Dózsa- és Zója-brigád éri el száz százalékon fejlő eredményeket az elmúlt héten.

A hajdúnánási géppalómás

nemcsak a brigádversenyt erősödött meg, hanem egyéni és párosversenyek is folytak. Egyéni versenyben Szebenyi Sándor, Jámbor Zsuzsanna, Bujdosó Imre, Pécték László, Pusztai Katalin, Lovász Antal, Guth István és Domján Gyula géppalómások érték el a legjobb eredményeket.

Párosversenybe léptek egymással Ábrj János és Domján József, Varga Sándor és Nyikos Gábor, Szebenyi Miklós és Tóth Gábor, Hajdú Gábor és Lukács Antal, Szendrei József és Pap Sándor, Lóvay Gábor és Ádám László.

A tetőleni géppalómás üzemi érdekeket úgy határozták, hogy a munka megajvitása érdekében a munkaverseny kiszélesítésének jegyében párosversenyre hívják ki a beregtyőújfalu géppalómást. A versenypontokat szigorúan betartották és teljesítették a vállalás minden részét. Júniusban már 75 százalékkal elvégezték az egyéni gazdálkodókkal kötött talajművelési szerződéseket megkötésére a tárcsázásra, tarlóhántásra és a többi talajmunkákra. — A termelőcsoportoknál a tarlóhántást már befejezték, ezzel elkezdtek a munkák versenypontra, hogy az aratás után 13 nappal végezzék a tarlóhántással. Az egyéni gazdálkodóknál a tarlóhántás elvégzésének időpontját 17 nappal az aratás után állapították meg.

A tarlóhántásnál és a cséplésnél 10 százalékos üzemanyag megkötést értek el és a cséplést az előírásyoztatnál 5 nappal hamarabb teljesítik. Eddig a napi munka normát 25 százalékkal teljesítették. A cséplőgépeknél eddig rendszeresen kisgyűjtéseket tartottak és szakadatlan felvilágosító munkával győzik meg a dolgozó kis- és középparasztokat a gépi munka helyességéről és jobb minőségéről.

Hajdúnánásban

a behordási munkák gyors elvégzésére a teherfuvarozásban is verseny indítottak. Guth Lajos és Harsányi József kezdeményezésére megindult a verseny, melyből Harsányi került ki győztesen.

Az egyéni géppalómások

minden gépre előre megállapították a rácsos munkamennyiségeket. A brigádok ennek ismeretében előre vállalják a teljesítéseket. — A be is tartottak. Ferenc Jó-

zsef brigádja 15 százalékkal teljesítette túl az előírásyazatot.

Vámospéresen

Barra József úb. tükár javaslatára 32 bagamérij családot hoztak el a géppalómás és a géppalómási dolgozók munkájának megértésére a termelőcsoportba. — Ezek a családok már régebben be szeretnék volna lépni a ter-

előcsoportba és most saját szemükkel győződhetnek meg a géppalómás életéről, a géppalómási dolgozók és a termelőcsoport tagjainak egészséges jó kapcsolatáról.

A cséplés, tarlóhántás is folyik meggyeszerre a nyári szezonmunkák sikeres végrehajtására, mely a szocializmus építését jelenti.

A 12 mázsás búzatermés a kollektív gazdálkodás diadala

...a kétkedők, most már az elért eredmények alapján, saját szemükkel győződhetnek meg a szövetkezeti termelés fölényéről... — mondotta Rákosi Mátyás a géppalómási és termelőszövetkezeti kiküldöttiek első országos tanácskozásán.

Valóban, ez így volt már az elmúlt esztendőben. Ezek az eredmények meglepszanak azonban a termelőcsoportok ideál természetességének kiszámításánál is.

Hajdú-Biharban

már javában folyik a terménybegyűjtés és raktárakba kerül öt éves tervünk első évének gazdag búzatermése. Az eredmény igen szép, többet termeltünk, mint tavaly. A jobb termelésben előjárnak a termelőcsoportok. A megyében a legmagasabb termés-eredményeket ők érték el. Ez az aratás és cséplés is nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy egyre többen győződjenek meg arról, hogy a szövetkezeti nagyüzemi gazdálkodás magasabb életszínvonalat biztosít, mint a régi módszerekkel történő egyéni kistermelés.

Igy van ez

Balmazújvárosban

ahol a Lenin-termelőcsoport ga-

bonája például 14 mázsát adott holdanként. A dorogi Rákosi-termelőcsoport holdanként 12 mázsát aratott búzaföldjén, míg a környéken lakó egyéni gazdálkodók csak 8—10 mázsás termés-átlagot értek el.

Az összehasonlítás

Egyekén

is a termelőcsoportok javára üt ki, mert a termelőcsoportok földjén a búza 11 és fél mázsás termést hozott az egyéni gazdálkodóknál a termelés még 12 mázsát sem ért el. Az egyéni Lenin-termelőcsoport 11 mázsás termése is átlagosan 2—3 mázsával jobb mint az egyéni gazdálkodók termése.

Ezek az eredmények meggyőzőek és világosak. Világosan beszélnék az egyéni gazdálkodóknak a nagyüzemi társasgazdálkodás előnyéről és arról, hogy az életszínvonal emelését csak a csoportos gazdálkodás úján érheti el dolgozó parasztságunk. Ennek tudatában erősödjék

a dolgozó parasztság

mozgalma, melynek célja, hogy új termelőcsoportokat alakítsanak és megalakítsák az újonnan belépő csoportokat a termelőszövetkezetekbe.

Árpa- és zabkiutalást kapnak a szerződéses termelést folytató termelőcsoportok

A belkereskedelmi minisztérium a földművelésügyi minisztériummal egyetértően biztosítani kívánja, hogy a szerződéses árpa- és zabtermeléssel foglalkozó szeszek az állataik takarmányozására szükséges árpa- és zabmennyiséget a központi készletből visszakapják. A visszatulalás

úgy történik, hogy a szeszek igazolják a minőségi követelményeket, beadott mennyiséget és azt, hogy mennyi kiutalásra van szükségük. Ha állatállományuk növekszik, a kiutalás iránti kérelmét később is előterjeszheti. A kiutalás a Mezőgazdasági Terményforgalmi NV úján költségmentesen történik.

Vetőmag céljára engedélyezték a kenyérgabonacserét

A termelők részéről felmerült az a kívánság, hogy a vetőmag nem alkalmas, gyengébb minőségű gabonájukat verésre alkalmas gabonára átcserélhessék. A belkereskedelmi minisztérium most hozzájárult ahhoz, hogy a szokványminőségű feltételeknek megfelelő búzát búzára, a rozsoz rozsrá, az árpát pedig árpára cserélhessék át a dolgozó parasztok az állami terménybegyűjtőknél. Nem azonos fajtajú gabonát cserélni nem lehet. A cseré címén kiadott kenyérgabona minden mázsája után a terménybegyűjtő

jogosult két forintot felszámítani. A gyűjtési költség címén megállapított egy forintot felszámítani nem lehet. A termelők felé az esetleges hektólitersúly és egyéb minőségkülönbséget is elszámolhatja a terménybegyűjtő.

Gabonát cserélni azonban csak vetőmag céljára lehet. Csakis olyan termelők cserélhetnek gabonát, akiknek „DEFOSZ” igazolja a cserére való jogosultságát.

FRANCIA GYARMATOSÍTÓK MÉRGEZGAST HASZNÁLNAK VIETNAMBAN A BÉKES LAKOSSÁG ELLEN

Sanghaj: Mint a vietnami hírszolgálati iroda közli, a francia gyarmatosítók durván megsértve a nemzetközi törvényeket és előírásokat, Vietnam felszabadított körzeteiben nemrégiben mérgező gázokat alkalmaztak a polgári lakosság ellen.

3 oldal

Debrecen, 1950 június 21.

Aratás után

Az egész országban befejeződött az aratás, de a mezőgazdasági munkákban ilyenkor nyáridőben nincs megállás. Folytatni kell a munkát és a harcot jövővi kenyértünkért a betakarítással és a csépléssel, a következő évi termésért pedig a soronkövetkező talajmunkák gyors elvégzésével.

Az aratást követő legfontosabb és legsürgősebb talajmunka a tarlóhántás, ami döntő módon kihat a következő évi termésre. Az idejében végzett tarlóhántással megőrizzük a talajban a nedvességet és a tárcsa ezenfelül kártja a káros gyomokat is. A növénytermesztés fejlesztéséről szóló minisztertanács határozat előírja, hogy az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztok az aratás után 18 napon belül végezzék el a tarlóhántást, aminek eredményességét leginkább a traktortárcsa biztosítja. A dolgozó parasztok előnyös szerződést köthetnek a géppalómásokkal a tarlóhántás elvégzésére s ezt a rendkívül fontos talajmunkát most már mielőbb be kell fejezni.

Az idei eredméllyel kapcsolatos sürgős leendő a behordás és a cséplés. A fogatos brigádok példája mutatja, hogy jó szervezéssel sikerült mindeműlt a lehető legkevesebb szemvesztéssel a cséplőgépekhez szállítani a gabonát. Most az a feladat, hogy az aratás és behordás során mutatott lendületet tovább vigyük a cséplési munkára, mert a gabona népszerűségben az elemi károktól és az ellenségtől, amíg azokban a földművelésvezetkezetek gondosan őrzött raktáraiba nem kerül.

A mindennél megindult és sok helyen már teljes erővel folyó cséplési munkában rendkívül nagy tanúságot és éberséget kell tanúsítaniuk a cséplési ellenőröknek. Rajtuk múlik, hogy egyetlen szem gabona se menjen veszendőbe és ne történjen a dolgozók kenyérért veszélyeztető „fekete cséplés”, amivel helyenkint még

mindig próbálkoznak a feildők. A cséplési ellenőrök a dolgozó nép kenyérének őrzői, őre vigyáznak arra, hogy parasztságunk egyévi munkája az egész ország szempontjából minél eredményesebb legyen.

De az ellenőrök nem végezhetnek jó munkát a cséplőmunkások és az egész dolgozó parasztság támogatása nélkül. A cséplőmunkások helyzete a népi demokráciában összehasonlíthatatlanul jobb, mint bármikor a múltban lehetett. Szeleskörű intézkedések történtek nemcsak a cséplőmunkások kereseti viszonyainak lényeges megajvitására, hanem arra is, hogy a cséplőgépekkel dolgozó munkások egészségük, életük, betegség és baleset elleni biztosításban részesüljenek. A múltban, a földbirtokosok és a falu ellenségeinek uralma idején minden elképzelhetetlen volt. A ninesien földmunkások embertelen körülmények között végeztek nehéz munkájukat a cséplőgépekkel és annyit sem kaptak érte, amennyit lázólvó családjuknak hazaküldhettek. Ma a mezőgazdasági dolgozók minden téren tapasztalják a nép államának segítségét és a maguk fozozott jó munkájával járulnak hozzá a cséplés során is óteves terünk első mezőgazdasági esztendőjének minél nagyobb sikeréhez.

Ahol már befejeződött a cséplés, a legfontosabb feladat a gyors terménybeadás. A többi kombsziak versenyfelhívása nyomán, egyre nagyobb azoknak az egyéni dolgozó parasztoznak a száma, akik versenyszerűen kömek terménybeadási kötelezettségük teljesítésére és túlteljesítésére. Egyre többen viszik gabonájukat és feleslegüket egyenesen a cséplőgéptől a földművelésvezetkezetek gyűjtőhelyekre, mert tudják, hogy a gyors beadással saját érdeküket szolgálják, de ezenfelül hazafias kötelességüket teljesítik, országépítő terünk sikerét segítik elő és a béke ügyét szolgálják.

A hágai nemzetközi bíróság elvetette a nyugati nagyhatalmak Magyarország, Bulgária és Románia elleni „panaszát”

A hágai nemzetközi bíróság kedden jogi véleményt adott a magyarországi, bulgáriai és romániai „vallástüldözésekkel” kapcsolatban felmerült jogi vitában amelyet az ENSZ közgyűlése utalt elője.

A nemzetközi bíróság úgy határozott, hogy az ENSZ főtükáranak nincs jogcíme ahhoz, hogy a maga részéről pótbírákat nevezzen ki azokba a döntőbírószobákba, amelyeknek a békeszerződés értelmében foglalkoz-

niok kellene a „viszályal”. Amennyiben az ENSZ szeptemberi közgyűlése elfogadja a hágai nemzetközi bíróság 11 szavazattal 2 ellenében hozott jogi véleményét a Magyarországgal, Bulgáriával és Romániával kapcsolatban felmerült „viszály” rendezésnek feltételeit illetően, akkor ez egyetelmű az illető, hogy elvben és gyakorlatban elveti a nyugati nagyhatalmak „panaszát”.

Igy fest a „beszolgáltatás” Titoéknál

A titóisták Jugoszlávia dolgozóit hatalmas mértékben zsákmányolják ki, hogy még jobban kiszolgáltatassák imperialista gazdáikat.

A titóista banda 1950—51-es beszolgáltatási terve is ennek a rablópolitikának ékes bizonyítéka. A kormány beszolgáltatási határozata alapján azok a szegény parasztok, akiknek három hektár földjük van, kötelesek hektáronként 450 kg búzát beszolgáltatni. Azoknak a falusi gazdáknak, akiknek 15, vagy annál több hektár földjük van, hektáronként csupán 250 kg búzát kell beszolgáltatniuk.

A nagyarányú beszolgáltatás nyilvánvalóan azért van, hogy a jugoszláv faluból elrabolt búzával elláthassák a német, olasz és görög fasisztákat és eltarthassák sok ezer tagból álló rendőri-és katonai gépezetüket.

Jugoszláviában a török uralom óta soha nem volt ilyen rossz a szegény- és középparasztek helyzete, hiszen a falun rájuk zúdult a titóista rabló tervek minden súlya. Annál nyugodtabban élnek a kulakok, akik a falusi lakosságnak mindössze csak tizenhated részét teszik ki, de akik kezükben tartják az ország búzaalapjának majdnem felét.

MAJAKOVSKIJ ÉLETE

Diszsbemutató a Vig filmszínházban

A Vig filmszínház ünnepi diszsbemutatója a Majakovszkij e. film bemutatására. Zászlókkal, virágokkal és képekkel díszítettek a mozi előcsarnokát és nézőterét, az előcsarnokban pedig a Szikra és a Könyvterjesztő Nemzeti Vállalat Majakovszkij életéről és munkásságáról szóló könyveket árusított.

Nyolc óra után vette kezdetét a diszsbemutató, melynek első részében a Hortobágyról készült dokumentumfilm és a „Diótörő” harmadik felvonásának részletei [5] készült zenés balettfilm került bemutatásra.

A hortobágyi dokumentumfilm bemutatása hogyan lett a szikes pusztaságból Európa leghatalmasabb virágzó állami gazdasága. Hogyan változtatta meg az ember a természet arcát a pusztán a szovjet tapasztalatok alapján. A közönség lelkes tapsa csattant fel a film végén, ünneplő épülő szocializmusunk egyik legjelentősebb alkotását, a hortobágyi állami gazdaság meg születését. A debreceniek, a Hortobágy alapos ismerői, azonban hiányosan találhatták a filmet abból a szempontból, hogy nem adta teljes és tökéletes keresztmetszetét a Hortobágyon történt változásoknak. Epenyűz, mint a „Diótörő”-nél a rendezés hiányát éreztük, a hirdőszerű felnyitkezésére tűz a mű egységbe fogására több gondot kellett volna fordítani.

Mint említettük, a rendezés hiánya megmutatkozott a „Diótörő” kisfilmnél is. Nem elég a gyönyörű baletti önéletrajzi felnyitkezés. Számítatlan lehetőség lett volna — persze ehhez megfelelő rendezés is szükséges — hogy átfogóbb képet kapjunk Budapest legforróbb kerületi operaházi élményéről. Lehetőség kínálkozott volna a színesfilm adta gazdag lehetőségek kiaknázására is. Így a nagy mű kis részlete, ha szépen is, de nem kielégítően adta vissza Csajkovszkij és Vajno-

nem mester elképzeléseinek hangulatát.

A Majakovszkij film előtti Borisz Erzsébet szavalt, majd Juhász Géza méltatta a költőt és alkotásait születése 57. évfordulójának alkalmából. Majakovszkij munkássága irányt mutat ma is költőinknek. Az irodalomban bátor forradalmi hanggal jelentkeztél és ez a hang mindvégig izzó lobogással kísérte a Nagy Októberi Forradalom eseményeit. Majakovszkij bátor harcosa volt a forradalomnak és leghűbben ő

maga adott képet munkásságáról, midőn egyik versében arról írt, hogy az ő párttagsági könyve, műveinek összes kötete.

Valóban Majakovszkij minden írásában hitet tett a forradalom, a Bolsevik Párt mellett. Kalinin is azt írja munkásságáról: Majakovszkij munkásságának lényegét tekintve forradalmár volt. Majakovszkij nélkül lehetetlen és elképzelhetetlen ma már szocialista-realista irodalmunk kialakítása.

Szovjet művészek a békéért

A béke iránti szeretet a szovjet ember alapvető tulajdonsága. Ez nyilatkozott meg a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa hárszakra megvitatott és elfogadott állami költségvetés diadalmánál is. A szovjet nép önszere arra, hogy költségetek a béke és a szocialista hazai felvirágoztatásnak költségvetése, hogy az állam pénzét a népradásra, fejlesztésre, a kultúra és tudomány fokozott támogatására, a szovjet emberek életvitelére, a további emelkedésre fordítsa.

A szovjet emberek gondolkodása meg nyilvánul abban is, ahogy a művészek a munkájukban a béke iránti szeretet segéte vezetett bekes munka eredményt, nagyszerep tetteit, tiszteletet, a szocialista hazai felvirágoztatás, a szovjet művészek szívesen a szovjet népnek a béke iránti munkájában elert kiváló győzelmeit a szovjet művészek újabb nagyszerep alkotásokra felkészítik.

A szovjet művészek megengedhetetlennek tartja, hogy remélnék az embergyűlöletet a nemzetek közti ellenségeskedést a fajgyűlöletet, a kizsákmányolást valósítsa. A Szovjetunióban a háború alatt években rendezett válogatott kiállítások, szobrászati és grafikai kiállítások a béke szocialista építő munkájának szentek. Az alkotások munkáinak háttér látják. Munkájukban a szovjet művészek a béke iránti szeretet, a szocialista hazai felvirágoztatás, a szovjet művészek szívesen a szovjet népnek a béke iránti munkájában elert kiváló győzelmeit a szovjet művészek újabb nagyszerep alkotásokra felkészítik.

Ugyanakkor a szovjet szatirikus művészet mesteri, karikatúrás

állandóan figyelemmel kíséri a nemzetközi eseményeket. Nap mint nap leleplezik az angol és amerikai háborús gyújtogatásokat és csatáikat, leleplezik a leplez az imperializmus, a bolsevizmus, a szocializmus elleni, a szovjet emberek jogos felháborodását a háborús gyújtogatások az emberemlékeztetésére irányuló tevékenysége ellen.

1950 májusában rendezték meg Moszkvában a szovjet politikai plakátok és karikatúrák kiállítását. Itt is a háborús gyújtogatások elleni, a szovjet emberek jogos felháborodását a háborús gyújtogatások az emberemlékeztetésére irányuló tevékenysége ellen.

A szovjet népnek az a véleménye, hogy a művészet segítse a dolgozó ember munkájában és életében. Ezért a szovjet művészet legfőbb bírálója is maga a nép és ebben van a szovjet művészet ereje. A szovjet nép békeálmát, az osztoni a művészetet arra, hogy kivegyek kezüket a világbékeért folyó harcban is szilárd harcot folytatni a háború szocialista ellenségeskedése ellen, a művészet a közönséget a háborús gyújtogatások szándékait.

Míg a szovjet művészek tehetségeket saját népük és az egész haladó emberiség érdekében szocializáló munkájukban a szovjet művészek szívesen a szovjet népnek a béke iránti munkájában elert kiváló győzelmeit a szovjet művészek újabb nagyszerep alkotásokra felkészítik.

A művészetek óriási jelentősége van az ember tulajdonságai kivételében. Ezzel kapcsolatban Geraszimov a szovjetunió szocialista művészet

KATONA JÓZSEF-PÁLYÁZATOT HIRDET a népművelési minisztérium

A népművelési minisztérium a magyar színházkultúra és a szocialista-realizmus útján járó új magyar drámairodalom fejlesztésének érdekében „Katona József-pályázat”-ot hirdet.

A pályázat kiírásával a népművelési minisztérium elő akarja segíteni olyan magyar színvonalú művek alkotását, amelyek elsősorban a nehézségekkel és az ellenséggel szemben kemény és győzelmesen helytálló, újítószerű szocialista emberről szóló pozitív drámai hőst elvenítik meg, a népek az imperialis-

ta háborús gyújtogatók és ügynökök elleni küzdelmét, valamint a munkásosztály és a dolgozó parasztság munkáját és életét ábrázolják.

A pályázatra beküldhetőek mind teljes estét betöltő, mind egyfelvonásos színművek, vígjátékok, szatírok, boházatok, operettszövegek, versek stb. minden műfaj megkövetés nélkül.

A kitűzött díjak teljes estét betöltő színdarabokra:

Egy első díj 20 ezer forint, két II. díj egyenként 10 ezer, két III. díj egyenként 5 ezer forint.

Egyfelvonásos darabokra:

Egy I. díj 10 ezer forint, két II. díj egyenként 5 ezer forint és két III. díj egyenként 2500 forint.

A beküldés határideje 1951 január 15. Az eredmény kihirdetésének napja: 1951 február 28.

A jelölés vagy nyílt pályaművek „Katona József-pályázat” felirattal a népművelési minisztérium színházi főosztályára (Budapest, V., Kálmán-utca 7) küldendő.

A szovjet tudomány kezünkbe adta az élet titkának kulcsát

Az ember urává vált a természet és egymásután tárja fel rejtelmeit. Az élet keletkezésének titkát is sokáig rejély fedte. Régen amikor a tudomány még csak gyermekcipőben járt, az emberek az élet keletkezését nem is tudták másképpen elképzelni, mint valami földrajzi csoda formájában. A csodák házában kapuját, azonban már régen bezárta a tudomány, már régen tudjuk, hogy az élet csak egyik megjelenési formája az örök és mindentől jelenlévő anyagnak, amely mindig mozog, mindig változik. — Az élő és élettelen világ között

rem áthághatatlan szakadék — ez: régtől, tudták a tudósok de kevesen akadtak, akik bátran megkísérelték volna, hogy az átvezető hidat megtalálják. A tudomány elcsúszott, a szovjet tudósok, me részben fogják a hatalmas feladatot. Nagyzerű tudományos felkutatásunk, a szovjet ország és a szovjet kormány nagyvonalú segítségével meghozta az eredményt: G. M. Bojsán, a híres szovjet tudós a közelmúltban nyilvánosságra hozta kutatásainak eredményét, melyek során sikerült megfigyelni hogyan változik át az élettelennek hitt anyag élőanyag szaporodó, növekedő, táplálkozó lényé.

A vírusokat, ezeket az apró, szemmel nem látható kórokozókat, a tudomány nem juttatta előlényeknek. Több mint 200 súlyos betegség okozói a vírusok ezek okozzák a veszettséget, a kífűsés (tifusz), a sárgalázat, a kanyarót, a vörhenyt. Abban végezt minden tudós egyetért, hogy a mikrobák, ezek a sokszerezes nagyjól alatti jól megfigyelhető apró lények, élnek az élet minden jellegzetességét magukon viselik. G. M. Bojsának és munkatársainak fáradságos nem kímélő munkájával sikerült az, amíg eddig sehol a világon nem sikerült: a vírusok kitenyésztése. Így megfigyelhetők a vírusokat és megfigyeléseik forradalmi eredményre vezettek.

Óriási jelentősége van a felkutatásnak az orvostudományban is. Ezeknek a kórokozóknak ezt a tulajdonságát, hogy átalakíthatjuk őket élőlényekké mikrobákká, fel tudjuk használni eddig csak nagyon nehezen gyógyítható betegségeket megelőzésére ezeknek a betegségeknek a gyógyítására. A szovjet tudomány bebizonyította: Hol? anyagból élő keletkezhet. A szovjet tudomány kezünkbe adta az élet titkának kulcsát. Mindenütt a végtelen világhoz, állandóan, minden másodpercben újra keletkezik az élet. A végtelen világ anyaga állandó mozgásban van, állandóan változtatja formáját és örökös a körforgás, melynek élő és élettelen egyformán részese.

4 oldal
Debrecen, 1950 július 21.

A kis folyó, a liget és a város

Írta: PANOVA

Panova Szatim-díjas regénye a „Világos parti” most jelent meg magyarul. A regény egy szovhoz életéről szól, a regény minden alakja erőteljes, de a szovjetember az egész művet beárazozza ennek az ember típusnak építő, felelősséget optimizmusát. Az írásban részben a regény színterét mutatja be.

A kis folyó se nem széles, se nem híres, de fürge és tisztá. Van benne csuka, ponty, sügér, sőt még fogas is akad. Öregek és gyerekek szenvedélyesen horogásznak.

A folyócska nem folyik egyenesen, ide-oda kanyarog. Hej, lenkint fűzfák nőnek a parton. A fűzfák alatt a víz üvegesen tiszta és sáros. Hűvös faagak uszkálnak rajta. A parti homok tiszta és olyan a színe, mintha sárga festékkel húzták volna sávos végig a folyó mentén. A folyóban fürdenek, a folyóban mosnak és a folyónál szerelmek vallanak egymásnak. A folyó örömet és szórakozást jelent a környéken, vízet szolgáltat a városnak, a szovhoznak és a mezőgazdasági kutatóállomás réteinek.

A balpartja alacsony és a magas vizállás széles sávkban önti el. Az elárasztott réteken gazdag füvet kaszálnak és a szénát kazlakba rakják. Tarka tehének legelnek ott és a folyóra járnak inni. Arany pára lebeg a balpart felett. A magas jobbparton fekszik a város. Keleti oldalát félkörben liget veszi körül. Tavasszal a lányok a ligetbe járnak gyöngyvirágot szedni, nyáron szamócát szednek, ősszel gombát — vargányt és csiper-

két — és vöröses, bronzszínű, meg aranyszínű leveleket, amelyekből olyan gyönyörű csokrok állítanak össze.

A lányok számára nincs nagyobb öröm, mint gyöngyvirágot szedni. Elmegy az ember a ligetbe, nagy, világoszöld és hűvös gyöngyvirágok mellett és kevés virágot lát, mintha valaki már járt volna elötte és mind leszedte volna. De telerdél, melyekre hajítja a fejét és alulról és oldalról nézve meglátja, hogy itt, ott és amott — őh, egészen a térdénél, egészen a kezénél, s mindenütt, mindenütt a levelek mögé elbújt gyöngyvirágok nyilnak! Az egész tisztás tele van gyöngyvirágokkal, csak a kezét kell kinyújtani és máris teli a kosár.

A barkócsát mezes túrók borítják. Virágzik a rózsaszínű csipkerózsa. A kakuk ezeréves életét igérget. A város az új tavaszi ünneplő. A városnak nincs sok lakója, de nagy területen fekszik. Középen kövezett utak, utcai villanylámpák és kőházak, köztük néhány kétemeletes, sőt egy háromemeletes is. A háromemeletes házban vannak a legfontosabb hivatalok. A ház előtt négyszögletes tér. Nem sokkal a háború előtt iskolásfiúk fűcskát ültettek itt el, ezek a fűcskák még fiatalok, zsenégek, csodálatos zizegés árad belőlük, árnyék- és fényjátékuk könnyedén suhan az utakon. A tér közepén

a Szovjetunió Hősiének, a Honvédó Háborúban elesett Alekszandr Loktyovnek emlékműve áll. Alekszandr Loktyov — Sura, Sura Loktyov — egyike volt azoknak az iskolásfiúknak, akik a fűcskát ültették. Az obeliszken kis arcképes érem van, ifjú arc néz az obeliszkhöz közeledő emberekre. A teret a kultúrház, a helyi újság szerkesztősége, az állatorvosi technikum, a poliklinika és a posta veszi körül. A postán külön fülke van a városközi telefonbeszélgetések számára.

Ez a város közepének képe. A középpontból hosszú-hosszú, széles és kövezetlen utak ágaznak szét fajdárakkal, tágas udvarokkal, kertekkel és veteményesekkel. Néhány ház az utcára nézőhíány pedig a kertben bújik el. Minden kis házban sok-sok nemzedék élt, mindegyikről hosszú történeteket lehetne mesélni...

Milyen neveket viselnek ezek az utcák? Kommunista, Szocialista, Május 1-e utca. Van Nagy Moszkvai-utca is, bár nagyságukra teljesen egyformák; Van Puskin-utca és Lermentov-utca is. A városka szereti a legnagyobb és leghangzatosabb neveket kiválogatni: Testnevelőkörútja, Kollektívizálás-tere, az Első Ötéves Terv-utcája, a második Ötéves Terv-utcája... A tudományról sem feledkeznek meg: az utca, amelyiken a vil-

lanytelep áll, Jablonskov nevet viseli és a kutatóállomás melletti házcsoportot Tyimirjazev-negyednek hívják. A városban fiatalosan világoskékre festett autóbusszok közlekednek: ezek szállítják be az utasokat az állomásról. A hivatalnoknak autók vannak: például a kerületi bizottságnak és a végrehajtóbizottságnak van egy-egy „gazik”-ja (divatból kiment regitipus autómárka), a szovhoz teherautókkal és egy „emkával” rendelkezik. Mindenféle hintót, kocsit lehet az utcán látni, nem úgy, mint a nagyvárosokban. A doktornő magas brikskán jár a betegekhez, a szerkesztőség alacsony stráfcosin szállítja a papírt, a rendőrfőnökök pedig motorkerékpárja van. Rettenetes kattogással, kanyarban mélyen oldalra dőlve, remegve száguld végig a városban, nagy port verve, sokkal hangosabban, mint a nyugodt, szolid „gazikok”. Lassacskán aztán a porfelhő elül és vékony réteggel lepi be az utcákat szegélyező kamillával benőtt árkokat.

A városban minden a „ker.” szóval kezdődik: ker. végrehajtó bizottság, ker. bizottság, ker. pénzügyi osztály... A várost magát ker. központnak hívják. És tavasszal, amikor az utcák teli vannak fehér virágszirmokkal és a verebek csipipelése túlharsogja a ker. beszerzési iroda számológépének csattogását is, úgy tűnik, hogy ez a város valóban Paradicsomkert.

